

Сочка Леся Іванівна,
здобувач вищої освіти ОС «Магістр»
спеціальності «Облік і оподаткування»,
Максименко Діана Вікторівна,
к.е.н., доцент, завідувач кафедри обліку і
оподаткування та маркетингу,
Мукачівського державного університету

ВИДИ КОНТРОЛЮ ВИТРАТ НА ПІДПРИЄМСТВІ

Ринкові принципи господарювання в умовах сучасної конкуренції та складних економічних зв'язків обумовлюють необхідність збільшення відповідальності власника підприємства за результати його підприємницької діяльності.

Тому на сучасному етапі трансформації управлінських засад функціонування підприємств пріоритетного значення набуває система контролю витрат від операційної діяльності приватного підприємства та напрями її вдосконалення.

Контроль витрат – перевірка фактичних показників споживання ресурсів та здійснених витрат у процесі діяльності підприємства їх запланованим (нормативним) значенням [1].

До основних завдань контролю витрат належать:

- моніторинг — систематичне відстеження динаміки витрат і факторів, що на неї впливають;
- виявлення відхилень фактичних показників рівня витрат від їх запланованих значень;
- аналіз відхилень, обґрунтування необхідності здійснення регулюючих заходів під час виконання планових завдань, участь в їх розробленні.

Залежно від низки факторів (характер контрольованих показників, ступінь їх календарного узагальнення, призначення результатів контролю) може різнитися частота контрольних операцій. За цією ознакою виділяють поточний, періодичний і разовий контроль.

Поточний контроль виконується щоденно. Його зміст полягає в безперервному відстеженні руху матеріальних цінностей, незавершеного виробництва і продукції. Основним інструментом поточного контролю є оперативний облік. Він дає можливість своєчасно фіксувати і реагувати на неприпустимі відхилення в ході виробничого процесу.

Періодичний контроль здійснюється із встановленою регулярністю, виходячи з сформульованих управлінських потреб. Як правило, періодичність та інтервали аналізу звітів періодичного контролю збігаються з періодами планових завдань. Зазвичай такими періодами є місяць, квартал, рік. Інформаційну базу звітів періодичного контролю становлять дані оперативного і бухгалтерського обліку контрольованих показників.

Разовий контроль не має наперед визначеної регулярності і мети. Його зміст встановлюється в кожному окремому випадку. Переважно він має форму інвентаризації активів (матеріальних, фінансових), ревізії діяльності чи

аудиторської перевірки. [2]

За часом здійснення розрізняють такі види контролю: попередній, проміжний, заключний.

Попередній контроль виконується до початку дій по реалізації планів. Він охоплює перевірку планів на внутрішню несуперечність, реалістичність, контроль ресурсів (кадрових, матеріальних, фінансових).

Проміжний контроль проводять безпосередньо під час виконання планових завдань. Він спрямований на поточне регулювання роботи з виконання планів витрат. Проміжний контроль може бути різним за своєю конкретною метою і, відповідно до цього, різним за частотою контрольних операцій. Він повністю охоплює поточний і періодичний види контролю, а також може мати форму разового контролю.

Заключний контроль здійснюється наприкінці планового періоду. В його межах дається оцінка ступеня виконання запланованих показників витрат у цілому. Заключний контроль дозволяє визначити напрями економії ресурсів. Крім того, він є важливим з психологічного погляду і може свідомо використовуватися як засіб спонукання працівників, задіяних у виконанні планових завдань, до покращання використання ними господарських (матеріальних, грошових, людських) ресурсів. [3]

Отже, контроль є важливою складовою управління витратами, без якої неможлива повноцінна реалізація інших управлінських функцій.

Список використаної літератури:

1. Вареник В.М., Іщенко С.В. Розробка системи контролю та аналізу операційних витрат на підприємстві / В.М. Вареник, С.В. Іщенко // Глобальні та національні проблеми економіки. – 2017. – № 20.

2. Голов С. Ф. Управлінський облік [Текст] : навч. посіб. / С. Ф. Голов. – К. : Лібра, 2003. – 703 с.

3. Турило А.М. Управління витратами підприємства [Текст] : навч. посіб. / А. М. Турило, Ю. Б. Кравчук, А. А. Турило – К.: Центр навчальної літератури, 2006. – 120 с.

Туль Олександра Сергіївна,
здобувач вищої освіти ОС «Бакалавр»
спеціальності «Менеджмент»,
Головачко Василь Михайлович
к. е. н., доцент кафедри обліку і
оподаткування та маркетингу
Мукачівського державного університету

БУХГАЛТЕРСЬКИЙ ОБЛІК Й КОНТРОЛЬ В УСТАНОВАХ ОСВІТИ

В епоху прискорених змін у всьому світі ролі закладів вищої освіти стають дедалі важливішою частиною дискусії щодо еволюції людського суспільства та

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>